

ראש הממשלה

וראש המערך

נשאו השבוע

את גופתו של

ד"ר אליהו לוריא,

הרופא שהפך אגדה

הצרפתי. ב-1937 קיבל היתר מיוחד לבקר בברלין שתחת השלטון הנאצי, שם השאיר אביו שני בניינים, שלא יכול היה להינות מההכנסות מהם. האב כתב מכתב אישי לפון-פאפן וזה התיר לאליהו לוריא לרכוש בברלין מיקרוסקופ משוכלל בכספי הכנסות הבתים.

עט לחתימה

על הסכסוך השלום

כשהתאכסן שם במלון אבלו היה עד למחזה בו גורשו יהודים מהמלון. אף פעם לא יכול היה להבין מדוע לא התנגדו. את המיקרוסקופ, שהותר לו להור ציא מגרמניה, קיבל על הגבול עם צרפת. אחריכך מכר אותו כדי לממן את המשך לימודיו בבית-ספר למחלות טרופיות בי לונדון. כשנים אלה רכש ידע מושלם בשש שפות, בנכותו מונה כמתורגמן בצבא הי בריטי במצרים במלחמת-העולם השנייה. אבל כשביקשו לשלוח אותו כרופא למא- לאיה טרב, השתחרר וחזר למחלקה בבית החולים הדסה, שבה החל לעבוד ב-1939. כרופא גניקולוג במחלקתו של הפרופסור



הוא ניגש אליה ובישר לה: "היום את הולכת הביתה". פולה כינתה אותו מאז "פאסקו צוטה" ולא דיברה עמו שנה. מאוחר יותר התפייסה עמו והיתה שולחת את השוטר, שהיה מופקד על בית בן-גוריון, להזניקו מביתו. במרחק כמה עשרות מטרים, בכל פעם שהיתה חשה ברע. פעם, כשביקר הסנאטור ריצ'ארד ניקי סון בבית בן-גוריון, ביקשו לצלם את הזר אורח בחבלת המארחים. בגלל חום הזר קורים התעלפה פולה. הזניקו את לוריא, שהשיב את רוחה והמישפט הראשון ש- הוציאה מפיה היה: "שלא תרשה להם להצטלם בלעדך, תיכף אני אחיה בסדר". זהו אחד מאלפי סיפורים שלוריא תיכנן לספר בביוגרפיה שביקש לכתוב ולא הספיק.

מיתת

נשיקה



ש ישים ויש שנים חי הד"ר אליהו לוריא חיים מלאים ומאושרים. הוא הקפיד לעשות בדיוק מה שהורה לחוליו: לא שטה קפה, לא עישן, הקפיד לבלות יום יום שעתים בבית-קפה על חוף-הים, כדי לנשום אוויר-ים.

שני דברים ציערו אותו. בגלל מילחמת יוקרה בין קליקות לא זכה בתואר פרופ- סורה וזאת למרות שניהן כפרופסור-מרצה בבית-הספר לרפואה באוניברסיטת תל- אביב. טענו שלא פירסם מספיק עבודות. אבל ספק אם היה עוד בישראל מומחה כמוהו בתחום התרופות והשפעתן. שנים רבות עמד בראש ועדת התרופות של משרד-הבריאות. כדאיגנוסטיקן גאוני הצ- ליה לא פעם לאבחן תחלואים שמקורם בי-



עם רעייתו אסתר במרי אחות

רומן חשאי בבית-החולים

תרופות שרשמו רופאים אחרים לחולים שהובאו אליו. ערב פטירתו סיים מחקר בדבר השפעה השלילית הצפויה להוספת פלואוריד למי-השתיה של תל-אביב. למרות שלא זכה בתואר היו מרבית חוליו פונים אליו כאל "פרופסור". ליבו דאב גם על העובדה שבנו רזיאל, לשעבר חובש בצנחנים, שממוצע הצינונים שלו 8.9, לא התקבל לבית-ספר לרפואה בארץ, נאלץ ללמוד ברומא, שם הוא מסיים את שנת לימודיו הרביעית ברפואה. לאחי רונה ניסה לפעול שיאפשרו לבנו לסיים את לימודיו בארץ. הוא לא זכה לכך. בערב פסח נטל עוד את כלבתו שהרתה ללדת לוותר. היה צורך לבצע לה ניתוח קיסרי כדי להוציא מרהמה ארבעה גורים מתים. לוריא השתתף בניתוח. אחריכך חגג את ליליהסדר בחיק משפחתו, כשהוא נראה איתן, שופע הומור וחיוכים כתמיד. למחרת בבוקר, כשניסחה אשתו להעירו הבחינה כי גופתו קרה. הוא מת בשנתו מיתת נשיקה משכך-הלב כמה שעות קודם לכן.

אלפי אורחים איבדו כתובת לפנות אליה. הרפואה בארץ איבדה את אחד המומחים האחרונים של הגבארדיה הי וותיקה, שהאזינו לפעילות ליבו של הר פאצינינט לא רק דרך הסטטוסקופ - אלא גם דרך ליבם שלהם.

שני המדרינה

אליו לוריא בסתר. מאז, יותר משלושים שנה, היה לוריא רופאו האישי. כשראה לוריא את אסתר ב-1977, היה זה הד"ר לוריא שטיפל בו אישית, בעזרת מומי חי הלב של בית-החולים איכילוב. בגין, שרק כפסע היה בינו ובין המוות, היה מדור כא, אך הד"ר לוריא נסך בו תיקווה: "אל תדאג, אתה עוד תתאושש ותשכח מכל העניין".

כאשר החלים בגין מדלקת קרום-הלב, שפגעה בו מיד אחרי היבחרו כראש- ממשלה, העניק לו אליהו לוריא שי - עט יקר, אחד מאוסף של מאות עטים שאותם היה אוסף כתחביב. הוא לא ידע להסביר לבגין מדוע הוא מעניק לו דווקא עט ואיחל לו: "מי יתן ובעט הזה תחתום על הסכסוך-השלום". זה היה חודשים מיספר לפני תחילת יוזמת-השלום של הנשיא אל- סאדאת.

אחריכך, כשיצא בגין לביקורו הראשון כראש-ממשלה בארצות-הברית, ביקש מי לוריא להצטרף אליו. לוריא סרב. "אתה לא צריך אותי", אמר לבגין. הוא צייד אותו בתיבת תרופות ובהוראות רפואיות למקרה שיארע משהו. זאת היתה גישתו תמיד: "למנהיג לא נאה לנסוע עם רופא צמוד". כך היה גם כשטיפל בישראל ברי-הודה, שריהתחברה באחת ממשלות בן-גוריון. אחרי מחלה קשה עמד ברי-הודה לנסוע לשטוקהולם וביקש מלוריא להתלוות אליו. "לא יקרה לך שום דבר", עודד אותו לוריא. "אם יראו אותך מלווה ברופא ית- שבו שאתה חולה". הוא צייד אותו בתרדי פות והביקור עבר בשלום.

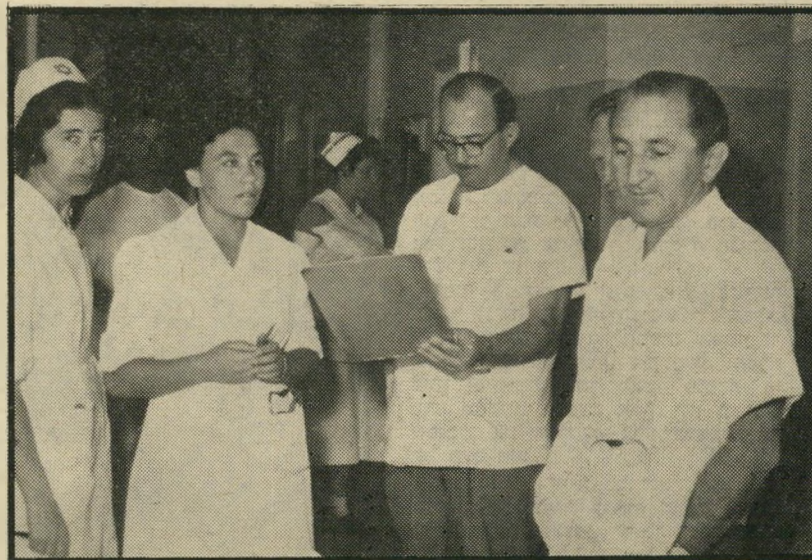
תקרית היתה לו עם פולה בן-גוריון ב-1948 היתה רעייתו של דויד בן-גוריון מאושפוט כמעט שנה. איש לא העז לשלחה מבית-החולים. למרות שלא היתה זקוקה עוד לאישפון. לבסוף עשה זאת לוריא.

לו שתי בנות ובן. במשך שנים רבות המר שיכה אסתר בעבודה כאחות, שימשה כי אחות כירורגית באותו בית-חולים אבל לא באותה מחלקה.

ב-1946 הוא נקרא לטפל באשה שהסי תתרה במחבוא. היתה זו עליזה בגין, שיחד עם בעלה ירדה למחתרת וסבלה מהתקפת אסטמה קשה. או הכיר לוריא לראשונה את מנחם בגין. כעבור זמן חלה בגין בשפעת וסבל מחום גבוה. שוב הועק

אשרמן, שהפך אחריכך לפאצינינט שלו עד יומו האחרון.

אחרי אחת-עשרה שנות נשואין בהן נולד- דה לו בתו הבכירה, הכיר הד"ר לוריא בי בית-החולים את אסתר בברינג, שהיתה אז אחות מתלמדת והוא היה מדריכה. למרות האיסור המוחלט שחל אז על רור מניס בין רופאים ואחיות בתחום בית החולים, פרח האהבה בין השניים. לוריא התגרש, נשא את אסתר לאשה והיא ילדה



לוריא (מימין) כמנהל מחלקה צעיר בבית-חולים "הדסה" המנהל הצעיר ביותר במדינה